

Szűzvár legendája - Pátka

A szájhagyomány alapján a Pátkai-tó és Szűzvár a lángra gyúló égő szerelem legendája. Egyszer régen két vár volt ezen a vidéken: Pátka volt az egyik, Szűzvár pedig a másik. Szűzvár a tó túloldalán állt, a Lovasberénybe vezető úttól jobbra, ott, ahol a bezárt kőfejtő is van. A két várúnak hasonló korú gyermekei voltak. A pátkainak fia, akit Delinek hívtak, a szűzvárinak pedig lánya, Szösze. A gyerekek felnőttek. A fiacskából daliás szép legény lett, a leánya pedig gyönyörű szép lánnyá érett. Egy alkalommal a fiatalok összetalálkoztak, és a találkozásból égő szerelem lett. A szülők észrevették ezt, de Szűzvár ura másnak szánta szépséges leánya kezét, ezért nem nézte jó szemmel a fiatalok románcát. Tudta ezt a pátkai várúr is, de ő a fiatalok pártját fogta, és elment leánykérőbe, megelőzve ezzel az idegen királyfit. Amikor bebocsátást kértek, a szűzvári úr arcán gúnyos mosoly jelent meg, és a következőket mondta: „Ha már két ilyen nemes, talpraesett legény verseng az én lányom kezéért, tegyenek próbát, és amelyikük ügyesebb, erősebb, azé legyen lányom keze.” A várúr három próbát eszelt ki. Az első próba az volt, hogy a kérőknek pusztá kézzel el kellett ejteniük egy-egy medvét. A két királyfi hajszára egyforma medvebundát hozott a vadászatból. A második próbában olyan felvonóhidat kellett építeniük a vár egy-egy kapujához, amit az őrparancsnok hatéves kislánya is fel tud húzni. A feladatnak mindkét kérő tökéletesen eleget tett. A végső próbához a várúr maga elé hívatta a két fiatalembert és azt mondta: „Derék legények vagytok mind a ketten, azonban csak egyikőtöknek adhatom lányom kezét. Ezért az lesz a férje, aki különlegesebb, fényűzőbb járművön szállítja várába őt.” A várúr azt gondolta, hogy a királyi hintónál különlegesebb, drágább járművet a pátkai várúr fia nem lesz képes kiállítani. A pátkai úrfi apja tanácsára a völgy végében kőgátat építtetett, hogy a tó vizét akkorára duzzassza, hogy hajóval lehessen közlekedni a két vár között. A megadott határidőn megjelent az idegen királyfi is tíz pár hófehér paripa által húzott hintójával, de már csak integethetett a boldog ifjú párnak, akik egy háromárbcos hajón indultak lakodalmat csapni a pátkai várba. Szűzvár ura, amikor meglátta a hajót, rájött arra, hogy lánya csak annak a férfinak az oldalán lehet boldog, aki őt ennyire szereti, így áldását adta a frigyre (Halmi & Bauer 2013).

Szerző: Viszló Levente

Irodalom

Halmi V. & Bauer E. (2013): Codex Pátka. Pátkai Református Egyházközség, Pátka.